

ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ СТАНДАРТОНӢ
(Қонуни ҚТ аз 16.04.2012с., №814)

Қонуни мазкур муносибатҳои ҳуқуқӣ ва ташкилиро дар соҳаи стандартонӣ, принципҳои асосии стандартонӣ, ҳуқуқи ӯҳдадорихои иштирокчиёни корҳо оид ба стандартониро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим намуда, ба таъмини сиёсати ягона дар ин соҳа равона гардидааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **стандартонӣ** - фаъолият доир ба қабули стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартонӣ, инчунин муқаррар намудани талаботи техникӣ (меъёр, қоида, тавсифҳо ва талаботи дигар нисбат ба объектҳои стандартонӣ) бо мақсади татбиқи умумӣ ва бисёркаратаи онҳо нисбат ба масъалаҳои доимо такроршаванда, ки барои ба даст овардани дараҷаи муносибтарини тартиб дар соҳаи коркард, истеҳсол, истифодабарӣ, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва коркарди партовҳои маҳсулот, иҷрои қор ва хизматрасонӣ мебошад;
- **стандарт** - ҳуҷҷате, ки аз тарафи мақомоти ваколатдор оид ба стандартонӣ бо мақсади татбиқи умумӣ ва истифодаи бисёркарата тасдиқ гардида, қоидаҳо, дастурҳо ва ё тавсифҳои ба маҳсулот дахлдошта, аз ҷумла чараёну усулҳои истеҳсолотро дар бар мегирад, ки интихоби онҳо бо мақсади истифода ихтиёрӣмебошад. Инчунин он метавонад танҳо талабот ба истилоҳот, ишора, борчома, тамғагузорӣ ва бастабандиро дар дараҷае, ки онҳо ба маҳсулот, чараён ва ё усулҳои истеҳсолот истифода мешаванд, дар бар гирад;
- **объектҳои стандартонӣ** - маҳсулот, чараёнҳои коркард, истеҳсол, истифодабарӣ, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва коркарди партовҳои он, иҷрои қор ва хизматрасонӣ;
- **стандартҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – стандартҳои давлатӣ)** - стандарте, ки мақомоти ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба стандартонӣ тасдиқ (қабул) намудааст;

- **стандартҳои миллии дигар мамлакат** – стандартҳои давлатие, ки мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартҳои дигар давлати мушаххас тасдиқ (қабул) кардааст;
- **стандартҳои минтақавӣ (байнидавлатӣ)** - стандарте, ки ташкилоти минтақавии (байнидавлатии) стандартҳои тасдиқ (қабул) кардааст;
- **стандартҳои байналмилалӣ** - стандарте, ки ташкилоти байналмилалӣ стандартҳои тасдиқ (қабул) кардааст;
- **ба қайд гирифтани стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартҳои** - аз тарафи мақомоти ваколатдор оид ба стандартҳои додани рақамҳои бақайдгирӣ ба стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартҳои бо мақсади баҳисобгирӣ ва ҳаммонандкунии онҳо;
- **ҳуҷҷатҳои стандартҳои** - ҳуҷҷатҳои (қоида ва тавсияҳои стандартҳои, маҷмӯи меъёр ва қоидаҳо, стандартҳои соҳаҳо ва корхонаҳо, шартҳои техникӣ) аз тарафи ташкилотҳои стандартҳои байналмилалӣ ё минтақавӣ, мақомоти ваколатдор оид ба стандартҳои, дигар мақомоти идораи давлатӣ ва ташкилоту корхонаҳо қабулшаванда;
- **тарафи манфиатдор** - мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ба фаъолияти стандартҳои манфиатдоранд;
- **консенсус** - розигии умум доир ба масъалаи муайян, ки бо дастгирии тарафҳои манфиатдор, аз он ҷумла бо дарназардошти ҳамаи фикрҳои муҳолиф ба даст омадааст, гарчанде консенсус ҳамфикрии куллро дар бар намегирад;
- **қумитаи техникӣ оид ба стандартҳои** - гурӯҳи корӣ оид ба таҳияи стандартҳо, ки аз тарафи мақомоти ваколатдор оид ба стандартҳои таъсис дода шудааст.

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи стандартҳои

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи стандартҳои ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақсадҳо ва принсипҳои асосии стандартҳои

1. Мақсадҳои стандартҳои аз инҳо иборатанд:

- таъмини ҳифзи ҳаёт, саломатӣ ва бехатарии инсон ва шаҳрванд, ҳайвонот, растанӣ ва ҳифзи муҳити зист;
- таъмини сифату бехатарии маҳсулот ва чараёнҳои ба он вобаста, иҷрои қор ва хизматрасонӣ;

- таъмини мувофиқат ва якдигаривазкунии маҳсулот ва чараёнҳои ба он вобаста, инчунин иҷрои қор;
- рушди истеҳсолот ва савдои мол бо роҳи таҳияи стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартонии бо стандартҳои байналмилалӣ ҳамоҳанггардида;
- мусоидат намудан ба баланд бардоштани қобилияти рақобатпазирии маҳсулоти ватанӣ;
- мусоидат намудан ба пешрафти илмӣ - техникӣ;
- баргараф намудани монеаҳои техникӣ дар савдо;
- ҳимояи манфиатҳои истеъмолкунандагон.

2. Стандартонӣ ба принципҳои зерин асос меёбад:

- ошкоро будани раванди таҳияи стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартонӣ;
- таъмини ҳуқуқи иштироки ҳамаи тарафҳои манфиатдор дар таҳияи стандартҳо;
- консенсуси ҳамаи тарафҳои манфиатдор ҳангоми таҳия ва тасдиқи стандартҳо;
- ҳамоҳангсозии стандартҳои давлатӣ бо стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ);
- мувофиқатии ҳуҷҷатҳои стандартонӣ ба стандартҳои давлатӣ;
- ба ҳамаи шахсони манфиатдор дастрас будани маълумот дар бораи стандартҳо;
- роҳ надодан ба монеаҳои зиёдатӣ дар савдои байналмилалӣ, ки ба таври минималӣ барои иҷрои мақсадҳои стандартонӣ зарур аст;
- интихоби ихтиёрии стандартҳо;
- иҷрои ҳатмии талаботҳои стандартҳои интихобшуда;
- истифодабарии стандартҳои байналмилалӣ ва ё фаслҳои дахлдори онҳо, дар мавриде, ки онҳо амал мекунад ё ин, ки таҳияи онҳо ба анҷом мерасад, ҳамчун асос барои таҳияи стандартҳои давлатӣ, ба истиснои мавридҳои, ки ин гуна стандартҳои байналмилалӣ ва фаслҳои дахлдори онҳо ба ноил гардидани мақсадҳои Қонуни мазкур номувофиқ ва бесамар бошанд, масалан, бинобар сабаби омилҳои муҳими иқлимӣ ё ҷуғрофӣ ва ё норасоии муҳими техникӣ;
- ба назар гирифтани марҳилаҳои рушди технологӣ ва қоидаҳои ташкилотҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ доир ба стандартонӣ ва дигар созишномаҳои дахлдори байналмилалӣ ҳангоми таҳияи стандартҳо;
- вобаста ба имконият, дар таҳияи стандартҳо, назар ба талаботҳои таркибӣ ва тасвирӣ ба инобат гирифтани талаботҳои истифодабарии маҳсулот;

- муқаррар намудани тартиби якхела барои маҳсулоти воридотӣ ва маҳсулоти ватании ҳаммонанд дар асоси созишномаҳои байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст.

Моддаи 4. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи стандартонӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи стандартонӣ салоҳиятҳои зеринро дорад:

- пешбурдисиёсати ягонаи давлатиро таъмин менамояд;
- мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартониро муайян менамояд;
- системаи давлатии стандартониро таъсис медиҳад ва фаъолияти онро таъмин менамояд;
- мубодилаи ахбор доир ба соҳаи стандартонӣ дар сатҳи байнихукуматӣ, байналмилалӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва миллиро дастгирӣ менамояд;
- ҳалли моддию молиявии масъалаҳои давлатиро дар соҳаи стандартонӣ таъмин менамояд;
- тартиби таъсис ва пешбурди **фонди давлатии стандартҳоро** муқаррар менамояд. **(Қ ҶТ аз 16.04.2012с., №814)**

БОБИ 2. ТАШКИЛИ СТАНДАРТОНИ

Моддаи 5. Системаи давлатии стандартонӣ

1. Системаи давлатии стандартонӣ маҷмуи иштирокчиёни корҳо оид ба стандартонӣ, стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартонӣ, инчунин дар маҷмуъ қоидаҳои расмиёти фаъолияти системаро дар бар мегирад.

2. Иштирокчиёни корҳо оид ба стандартонӣ инҳо мебошанд:

- мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ;
- мақомоти дигари давлатӣ дар доираи ваколатҳои худ дар соҳаи стандартонӣ;
- ташкилот ва муассисаҳои илмӣ;
- кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ;
- шахсони воқеӣ ва ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- шахрванди хориҷӣ, шахси бешаҳрванд ва шахси ҳукукии хориҷӣ;
- субъектҳои дигаре, ки фаъолиятшон бо корҳои соҳаи стандартҳои алоқаманд мебошанд.

Моддаи 6. Ваколати мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартҳои

Ба ваколати мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартҳои дохил мешаванд:

- амалӣ намудани сиёсати ягонаи давлатӣ дар соҳаи стандартҳои;
- ҳамоҳангсозии кори мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия дар соҳаи стандартҳои;
- таҳия ва тасдиқи барномаҳо оид ба таҳияи стандартҳои давлатӣ дар асоси пешниҳоди кумитаҳои техникӣ оид ба стандартҳои ва тарафҳои манфиатдор ва ҳамоҳангсозии иҷроӣ онҳо;
- таҳия, тасдиқ, аз нав дида баромадан, ворид намудани тағйирот ва бекор намудани стандартҳои давлатӣ;
- муайян намудани тартиби тасдиқ ва бекор намудани стандартҳои давлатӣ;
- таъмини мутобиқати стандартҳои давлатӣ ба стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ);
- муқаррар намудани қоидаҳои умумии гузарондани корҳо оид ба стандартҳои, шакли усулҳои ҳамкории иштирокчиёни системаи давлатии стандартҳои;
- ба роҳ мондани корҳо оид ба стандартҳои давлатӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва байналмилалӣ, гузарондани корҳои илмию таҳқиқотӣ оид ба стандартҳои, ба иҷроӣ ин корҳо ҷалб намудани кумитаҳои техникӣ оид ба стандартҳои ва пажӯҳишгоҳҳои илмию таҳқиқотии соҳавӣ;
- гузаронидани экспертиза ва бақайдгирии лоиҳаи стандартҳои давлатӣ ва ҳуҷҷатҳои стандартҳои бақайдгирифташаванда ва муайян намудани мӯҳлати мавриди амал қарор додани онҳо;
- пешбурди феҳристи стандартҳои давлатии тасдиқшуда (бекор карда шуда) ва ҳуҷҷатҳои стандартҳои бақайдгирифташаванда;
- ба имзо расонидани созишномаҳо бо ташкилотҳои стандартҳои байналмилалию минтақавӣ ва мақомоти миллии стандартҳои мамлакатҳои дигар бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- амалӣ намудани бақайдгирии стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ ва миллии мамлакатҳои дигар ва муайян намудани тартиби истифодаи онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба шарте дар шартномаҳои (созишномаҳои) байналмилалӣ тартиби дигаре муқаррар карда нашуда бошад;

- амалӣ намудани баҳисобгирӣ ва нигоҳдории стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ), давлатӣ, қоидаю тавсияҳои стандартонӣ ва таъмини дастрасии онҳо ба шахсони манфиатдор;
- ташаккул ва пешбурди фонди стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ), давлатӣ ва қоидаю тавсияҳои стандартонӣ;
- паҳн кардани стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ), давлатӣ, қоидаю тавсияҳои стандартонӣ ва ҳамасола омода сохтани рӯйхати стандартҳои давлатӣ;
- таъсис намудани фонди давлатии иттилоотии стандартҳо ва системаи ягонаи иттилоотӣ оид ба стандартонӣ;
- қабул намудани қарор дар бораи ташкили кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ;
- тасдиқ намудани низомномаҳои кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ ва ҳамоҳанг намудани фаъолияти онҳо;
- намояндагӣ намудани Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ оид ба стандартонӣ;
- иштирок дар таҳияи стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ ва таъмини баҳисобгирии манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми қабули онҳо;
- тасдиқ намудани тасвири нишонаи мутобиқат ба стандартҳои давлатӣ ва муайян намудани тартиби истифодаи он;
- таъмин намудани мубодилаи иттилоот дар сатҳи байналмилалӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва миллӣ оид ба стандартонӣ;
- омода намудани таклифҳо оид ба таъминоти моддию молиявии ҳалли вазифаҳои давлатӣ дар соҳаи стандартонӣ;
- иҷро намудани вазифаҳои маркази иттилоотӣ доир ба стандартонӣ дар асоси талаботи шартномаҳои муҳими байналмилалӣ ва ўҳдадорихое, ки аз аъзогӣ дар ташкилотҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ бармеоянд;
- амалӣ намудани фаъолияти дигар дар асоси вазифаҳои ҳатмии ба зима доштаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз шартномаҳои байналмилалӣ соҳаи стандартонӣ бармеоянд;
- иҷрои амалҳои дигаре, ки тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба соҳаи стандартонӣ дахл доранд.

Моддаи 7. Ваколати мақомоти дигари давлатӣ дар соҳаи стандартонӣ

Ба ваколати мақомоти дигари давлатӣ дар соҳаи стандартонӣ дохил мешаванд:

- амалӣ гардонидани сиёсати давлатӣ дар доираи ваколатҳои худ;

- тайёр намудани пешниҳодҳо ба барномаҳо оид ба стандартонӣ бо дарназардошти муқаррароти Қонуни мазкур;
- дар доираи ваколатҳои худ ташкили таҳия, тасдиқ, пешбурд, истифода, баҳисобгирӣ, чопи расмӣ, паҳнкунӣ ва нигоҳдории ҳуҷҷатҳои стандартонӣ;
- иштирок намудан дар кори кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ;
- ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ пешниҳод намудани таклифҳо дар бораи ташкили кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ;
- дар доираи ваколатҳои худ таъмин намудани иштироқи экспертҳо дар соҳаи стандартонии байналмилалӣ ва минтақавӣ;
- дар доираи ваколатҳои худ таъсис ва пешбурди фонди ҳуҷҷатҳои стандартонӣ.

Моддаи 8. Вазифаҳои ташкилот ва муассисаҳои илмӣ

Ташкилот ва муассисаҳои илмӣ:

- ба инкишоф додан ва амалӣ гардондани самтҳои афзалиятноки стандартонӣ ҷалб карда мешаванд;
- фонди амалкунандаи стандартҳоро мутобиқи сатҳи муосири рушди иқтисоди миллӣ, инкишофи асоси моддию техникӣ, инчунин сатҳи рушди илмию техникӣ таҳлил менамоянд;
- дар кори кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ иштирок мекунанд;
- дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ пешбурди котиботи кумитаҳои техникӣ оид ба стандартониро ташкил менамоянд;
- ҳамасола дар бораи вазъият ва рушди корҳо оид ба стандартонӣ маълумотро тайёр мекунанд;
- дар соҳаи стандартонӣ корҳои илмию таҳқиқотӣ мегузаронанд;
- системаи тайёри ва аттестатсияи экспертҳои соҳаи стандартониро ташаккул медиҳанд;
- барномаҳои таълимиро, ки ба тайёр намудани мутахассисони соҳаи стандартонӣ равона гардидаанд, таҳия ва амалӣ менамоянд.

Моддаи 9. Ташкили кор, вазифаҳо ва ваколатҳои кумитаҳои техникӣ оид ба стандартонӣ

1. Кумитаҳои таҳриқӣ оид ба стандартии бо мақсади ташкил кардан ва гузарондани корҳо оид ба стандартии давлатӣ, минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва байналмилалӣ вобаста ба соҳа таъсис дода мешаванд.
2. Тартиби ташкил ва фаъолияти кумитаҳои таҳриқӣ оид ба стандартиро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартии муайян мекунад.
3. Ба ҳайати кумитаҳои таҳриқӣ оид ба стандартии дар асоси баробарҳуқуқӣ метавонанд намоёндагони мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия, ташкилот ва муассисаҳои илмӣ, иттифоқҳои касаба, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, иттиҳодияҳои соҳибкорон ва истеъмолкунандагон, ташкилотҳои тижоратӣ ва ғайритижоратӣ, инчунин шахсони воқеӣ ба таври ихтиёрӣ дохил шаванд.
4. Кумитаи таҳриқӣ оид ба стандартии ваколатдор аст:
 - таҳияи стандартҳои давлатиро бо дарназардошти стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ, инчунин хусусиятҳои давлат, омилҳои муҳими ҷуғрофӣ ва иқлимӣ мамлакат ва сатҳи рушди иқтисодии онро ба роҳ монда оид ба бекор кардани онҳо тақлифҳо омода намояд;
 - экспертизаи лоиҳаи ҳуҷҷатҳои стандартии ба соҳаи фаъолиятҳо дахлдорро гузаронад;
 - оид ба таҳияи стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ) пешниҳод омода намояд.

БОБИ 3. ТАҲИЯ, ТАСДИҚ ВА ИСТИФОДАБАРИИ СТАНДАРТҲО

Моддаи 10. Тасдиқи стандартҳои давлатӣ

1. Стандартҳои давлатӣ тибқи Қонуни мазкур ва қоидаҳои системаи давлатии стандартии, ки бояд ба қоидаҳои ташкилотҳои байналмилалӣ ва минтақавии стандартии мутобиқат намоёнд, тасдиқ кардамешаванд.
2. Стандартҳои давлатӣ ва ҳуҷҷатҳои стандартии набояд ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, регламентҳои таҳриқӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намоёнд.
3. Стандартҳои давлатӣ ва ҳуҷҷатҳои стандартии метавонанд дар асоси стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои стандартии байналмилалӣ ва минтақавӣ ва ё стандартҳои миллии дигар давлатҳо қабул гарданд.
4. **Огоҳинома дар бораи тасдиқ ё бекор намудани стандартҳои давлатӣ бояд дар нашрияи расмӣ мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартии интишор гардад.»(Қ ҶТ аз 16.04.2012с., №814)**

Моддаи 11. Тартиби таҳия ва тасдиқи стандартҳои давлатӣ

1. Стандартҳои давлатиро метавонанд шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, иттиҳодияҳо, инчунин дигарон тибқи барнома оид ба таҳияи стандартҳои давлатӣ, таҳия намоянд.
2. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ то тасдиқ намудани стандарти давлатӣ дар давоми 60 рӯз тафсириҳои тарафҳои манфиатдорро қабул намуда, баррасӣ менамояд. Дар мавриди ба вучуд омадани хавфи ғавқулӯда ба амният, саломатӣ ё муҳити атроф, мӯҳлати мазкур соқит карда мешавад.
3. Тибқи дархости тарафҳои манфиатдор мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ бояд лоиҳаи стандарти давлатии баррасишавандаро ба онҳо пешниҳод намояд. Маблағи пардохт барои дастрас намудани лоиҳаи стандарти давлатӣ, ба истисноии хароҷоти вобаста ба дастраскунӣ, барои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ ягона мебошад.
4. Тартиби нашри огоҳинома оид ба таҳияи лоиҳаи стандарти давлатӣ ва огоҳинома доир ба хотима ёфтани муҳокимаи оммавии онро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ муайян менамояд.
5. Дар таҳияи минбаъдаи стандарти давлатӣ мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ бояд тафсириҳои пешниҳодкардаи тарафҳои манфиатдорро дар давраи баррасӣ ба инобат гирад. Дар ҳолати мавҷуд будани муҳолифати тафсириҳо ба стандартҳои байналмилалӣ мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ ҳулосаҳои худро бо шарҳи муфассал дар мӯҳлати муайяншуда ба тарафҳои манфиатдор ирсол менамояд.
6. Ворид намудани тағйирот ба стандарти давлатӣ бо тартиби барои таҳия ва тасдиқи стандарти давлатӣ муайяншуда амалӣ мегардад.

Моддаи 12. Санҷиши стандартҳои давлатӣ

1. Санҷиши мутобиқати стандартҳои давлатии амалкунанда бо қонунгузорӣ, талаботи истеъмолкунандагон, сатҳи рушди илм ва техника, талаботи стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ) аз тарафи кумитаҳои дахлдори техникӣ оид ба стандартонӣ ба амал бароварда мешавад.
2. Стандартҳои давлатӣ на камтар аз як маротиба дар панҷ сол санҷида мешаванд.
3. Тартиби гузарондани кор оид ба санҷиши стандартҳои давлатиро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ муқаррар мекунад.

Моддаи 13. Истифодабарии стандартҳо

1. Интиҳоби стандартҳо ихтиёрӣ мебошад. Дар ҳолате, ки регламенти техникӣ ба стандарт ишора намояд ва ягона роҳи таъмини мутобиқат ба регламенти техникӣ ин риояи стандарт мебошад, дар чунин ҳолат ин гуна стандарт ҳамчун регламенти техникӣ истифода мешавад.

2. Стандартҳои минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва давлатӣ бевосита, инчунин бо роҳи ишора ба онҳо дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартномаҳо, аҳдномаҳо ва созишномаҳои бо тартиби муайян қабулгардида, истифода мешаванд.
3. Стандартҳои минтақавӣ (байнидавлатӣ) дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистондар мавриди ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат накардан, бевосита пас аз шаш моҳи дастрас шудани нашри расмӣ онҳо (стандартҳои бе санаи мавриди амал қабулшуда) мавриди амал қарор мегиранд.
4. Стандартҳои байналмилалӣ ва стандартҳои миллии дигар мамлакатҳо дар асоси созишномаҳои (шартномаҳои) байналмилалӣ дар бораи ҳамкорӣ ва ё шартномаҳои (созишномаҳо) мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ бо ташкилотҳои стандартонии байналмилалӣ, минтақавии дахлдор ва мақомоти миллии стандартонии дигар мамлакатҳо қабул мешаванд.
5. Тартиби истифодаи стандартҳои байналмилалӣ, минтақавӣ ва стандартҳои миллии дигар давлатҳоро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ муқаррар менамояд.

Моддаи 14. Нашр ва паҳн намудани стандартҳо

1. Ҳуқуқи истисноии чопи расмӣ ва аз рӯи тартиби муқарраршуда паҳн намудани стандартҳои давлатӣ ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ тааллуқ дорад.
2. Стандартҳои давлатӣ бояд бо забони давлатӣ, инчунин бо яке аз забонҳои расмӣ байналмилалӣ нашр гарданд.
3. Нашр ва паҳн намудани стандартҳои миллии мамлакатҳои дигарро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ тибқи шартномаҳо ва созишномаҳо бо мақомоти миллии стандартонии мамлакатҳои дигар ташкил ва амалӣ менамояд.
4. Нашр ва паҳн намудани ҳуҷҷатҳои ташкилотҳои байналмилалӣ ва минтақавии стандартониро, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон узви онҳо мебошад, мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ мувофиқи тартиб ва шартҳои, ки ташкилотҳои байналмилалӣ ё минтақавии дахлдор муайян намудаанд, ба амал мебарорад.
5. Нашр ва паҳн намудани ҳуҷҷатҳои стандартонӣ аз тарафи ташкилотҳои, ки онҳоро тасдиқ намуданд, амалӣ мегардад.
6. Стандартҳои давлатӣ ба тариқи озод, баъди пардохти арзиши онтибқи тартиби муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ, дастрас мегарданд.

Моддаи 15. Таъминоти иттилоотии фаъолияти соҳаи стандартонӣ

Таъминоти иттилоотии системаи давлатии стандартонӣ тавассути корҳои зерин ба амал бароварда мешавад:

- фонди давлатии иттилоотии стандартҳо;
- системаи ягонаи иттилоотӣ оид ба стандартонӣ;
- чопи расмӣ стандартҳо.

Моддаи 16. Нишонаи мутобиқат ба стандартҳои давлатӣ

1. Нишонаи мутобиқат ба стандартҳои давлатӣ ин нишонаест, ки дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ягона буда, мутобиқи тартиби муқарраршудаи қонунгузори зерин ҳимоя қарор дорад ва дар бораи ба талаботи стандартҳои давлатӣ мутобиқ будани объектҳои стандартонии тамғагузоштаи онҳо шаҳодат медиҳад.
2. Тавсиф ва тартиби истифодаи нишонаи мутобиқат ба стандартҳои давлатиро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ муқаррар мекунад. Дар қоидаҳои истифодаи нишонаи мутобиқат ба стандартҳои давлатӣ бояд принсипи ихтиёрӣ будани истифодаи он пешбинӣ карда шавад.
3. Ҳуқуқи истифодаи нишонаи мутобиқати маҳсулот, иҷрои кор ё хизматрасонӣ ба стандартҳои давлатӣ аз тарафи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ дода мешавад.
4. Ба талаботи стандартҳои давлатӣ мутобиқат доштани объектҳои стандартонии бо нишонаи мутобиқат тамғагузоришуда, аз рӯи тартиби муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба стандартонӣ тасдиқ карда мешавад.
5. Барои истехсолкунандаи (таъминкунандаи) объектҳои стандартонии бо нишонаи мутобиқат тамғагузоришуда, инчунин дар ҳолати дар борҷомаи маҳсулот ё ҳуҷҷатҳои ҳамроҳшаванда дарҷ намудани рақами стандартҳои минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва давлатӣ чихати риоя намудани талаботи стандартҳои дахлдор ҳатмӣ мебошад.
6. Назорати давлатӣ оид ба иҷрои ҳатмии стандартҳои интихобшуда аз тарафи мақомоти ваколатдори давлатии масъули ташкили корҳои бамеъёрдории техники амалӣ мегардад.

Моддаи 17. Маблағгузори корҳо оид ба стандартонӣ

1. Манбаъҳои маблағгузори корҳо оид ба стандартонӣ инҳоянд:
 - маблағҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - фуроши стандартҳо;

- хизматрасонӣ дар соҳаи стандартонӣ;

- дигар манбаъҳо тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. Тартиби маблағгузории корҳо оид ба стандартонӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

БОБИ 4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 18. Ҷавобгарӣ барои вайрон намудани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки талаботи Қонуни мазкурро вайрон мекунад, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 19. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон

«Дар бораи стандартонӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 декабри соли 1996 «Дар бораи стандартонӣ» (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1996, № 23, мод. 358; с. 2002, № 4, қ.1, мод. 230) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 20. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон
Раҳмон

Эмомалӣ

ш. Душанбе

29 декабри соли 2010

№668

1